

Jaciment de l'església de Sant Francesc

Vilafranca del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Carrer Sant Pere, 3

Coordenades:

Latitud: 41.34483
Longitud: 1.69716
UTM Est (X): 391001
UTM Nord (Y): 4577856

Classificació

Número de fitxa: 08305-203
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval
Segle: XIII-XV
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Observacions protecció: Pla d'ordenació urbanística municipal de 2003
Número inventari: Si:CC.AA 48 i 7534
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Vilafranca del Penedès (C. de la Cort, 14).

Fitxes associades:

[Església de Sant Francesc](#)

Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dj., 10/01/2008 - 01:00

Descripció

Englobem en aquesta fitxa diferents troballes realitzades a l'església i Claustre de Sant Francesc, dins del conjunt de l'antic convent dels Franciscans. La localització de les restes es feu en diferents moments i concentrats en 3 àmbits: l'església, el claustre i l'antiga aula de filosofia. Les troballes són inconnexes i sense haver estat estudiades en el moment de la seva aparició. A més, no es feu cap tipus de descripció detallada ni croquis, només les anotacions de camp d'en Pere Giró i en un dels casos es coneix per comunicació oral (4 anys més tard de la seva aparició).

L'any 1959 s'efectuaren unes obres de consolidació de l'església de Sant Francesc. Sota el paviment aparegueren restes que Pere Giró inspeccionà i deixà anotat en els seus Quaderns de camp.

-Sota la capella del Sant Crist hi sortiren uns murs subterranis fets amb carreus, a una profunditat de 1,40 m. Pere Giró els defineix per la seva estructura com possibles murs romans, encara que mancaria haver fet una neteja de pedres i terra per veure millor el parament.

-Aparegué sota un dels altars laterals una escala que comunica amb una àmplia volta subterrània que abraça tota la paret central de l'altar que queda damunt. Les parets eren d'argamassa de cal o guix, i l'habitació estava plena de detrits i materials de reompliment.

L'àmbit dels claustres s'utilitzava en molts casos per enterrar-hi els membres de la congregació i els nobles de la comarca que feien donacions a canvi de ser sepultats a l'església o claustre. No es d'estranyar doncs, que des del segle XIX s'esmenti l'existència d'osseres, a més de les sepultures en les parets dels potentats de la comarca (s.XIII).

Més tard, en la consolidació de l'església de l'any 1958-59, es trobà a 1,30 m de profunditat el que hauria estat una fossa comú de l'antic convent, situada al costat de la paret NE del claustre. Al fons de la fossa es trobà un esquelet d'1,75 m de llarg amb un enllosat doble per sobre, de llosetes medievals.

L'antiga Aula de Filosofia es coneix amb aquest nom perquè es suposa que fou utilitzada en el segle XVII pels fills dels nobles vilafranquins com a sala d'estudi, conservant encara els bancs on es creu que s'asseien els estudiants.

Al iniciar-se les reformes del claustre l'any 1986 s'ensorrà el terra d'aquesta petita sala. Llavors es descobrí una reduïda habitació subterrània i l'entrada d'un passadís. El senyor Casanova (cap del museu lapidari) i el sr. Comas (cap de la secció d'arqueologia del museu de Vilafranca) van informar que la sala estava coberta per una volta gòtica que s'esfondrà. L'interior de la cambra, segons la versió dels paletes estava reomplerta de terra fins a dalt. Al buidar-lo es van recollir quatre caixes d'ossos humans. Els senyors. Casanovas i Comas apunten a l'existència un sarcòfag molt fragmentat, però els paletes no recorden la seva existència. Un cop es deixà neta la sala es reconstruí el sostre i les parets, deixant com a testimoni els murs antics (1,30 m d'alçada).

Història

L'any 1990 els membres del museu van obrir la tapa que segellava la sala subterrània de l'anomenada Aula de Filosofia i van parlar amb els manobres que van estar allà en 1986.

Posteriorment, s'hi han realitzat diverses excavacions: entre l'octubre i el novembre de l'any 1998, sota la direcció de Josep Maria Feliu Roca; i a l'any 2004, sota la direcció de Maria Rosa Bruna Álvarez.

Bibliografia

Anònim (1959). "Obras en la iglesia de San Francisco", dins de Penedès, any XIX, núm. 902, 28 de febrer de 1959, pàg. 2.

Carta Arqueològica de l'Alt Penedès: Vilafranca del Penedès. Inventari i Documentació del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya.

COY i COTONAT, Agustí (1909). Vilafranca del Penedès, su historia y monumentos. Barcelona: Imprenta de Francisco J. Altes i Alobart.

GIRÓ ROMEU, Pere (1959). Quaderns de camp. Vol.6 1959-60 (febrer i abril de 1959). Inèdit.

MAS i PARERA, Pere (1932). Vilafranca del Penedès. Vilafranca, pp.128-130

PARERA i MARQUÈS, Ramon i MAS i JORNET, Claudi (1985). Notes històric-arquitectòniques sobre la Iglesia de Sant Francesc de Vilafranca del Penedès. Vilafranca, pp. 31 i 32.

ROSSELLÓ i RAVENTÓS, Joan i altres (1986). Pla especial i catàleg del patrimoni històric, artístic i ambiental de Vilafranca del Penedès. Inèdit.

